

Fornyings- og administrasjonsdepartementet
Administrasjonsavdelingen
Postboks 8004 Dep
0030 OSLO

Deres ref.
200500470-/JON

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
05/01699-2 /gs

6. februar 2006

HØRINGSUTTALELSE - FORSKRIFT TIL PARTILOVEN

Datatilsynet viser til Deres høringsbrev av 15.12.2005 med utkast til forskrift til partiloven om innberetning av inntektsregnskaper.

Datatilsynet avga høringsuttalelse til NOU 2004:25 - Partifinansieringsutvalget - og konstaterer at ingen av Tilsynets merknader er tatt hensyn til i den vedtatte partiloven (vår ref. (2004/1764-2). Ettersom enkelte av de foreslåtte forskriftsbestemmelsene er en gjentakelse av den vedtatte lovbestemmelser, ser Datatilsynet ingen grunn til å avgi høringsuttalelse i forhold til disse, med unntak av en generell refleksjon om at en gjentakelse av lovtekst i forskrift synes unødvendig.

Forslag til forskrift § 8 er likelydende med lovens § 22 men med et tillegg om hvordan opplysninger om partienes inntektskilder (herunder navngitte privatpersoner) skal offentliggjøres. Datatilsynet finner det her naturlig å gjenta deler av uttalelsen som ble gitt forrige høringsrunde, da denne har relevans for forskriftsforslagets § 8;

...Det kan være helt legitime grunner til at enkeltpersoner ikke vil fremstå med navn i en giversituasjon. At økonomiske bidrag til politiske partier kan være en privatsak, bør også gjenspeiles i lovgivningen. Så lenge det dreier seg om støtte til en lovlig virksomhet, bør man ikke innføre regler som er egnet til unødig mistenkeliggjøring av givne og deres motivasjon for å yte bidrag til et politisk parti...

Merknad til § 20 (identifisering av bidrag og bidragsytere) og § 22 (offentliggjøring)

Det foreslås at det skal opprettes et sentralt register over partienes inntekter og inntektskilder, og at dette skal gjøres offentlig på en hensiktsmessig måte.

Datatilsynet minner her om at hvilken måte opplysninger offentliggjøres på, er helt sentral i forhold til graden av eksponering private givere vil bli utsatt for. En utlegging på en hjemmeside på Internett, er vesensforskjellig fra en offentlig tilgjengelig oversikt der den som ønsker innsyn spesifikt må be om det.

Datatilsynet foreslår derfor at loven tilføyes en passus om at opplysninger fra registeret på konkret forespørsel kan utleveres. Dette må i særdeleshet gjelde dersom lovgiver går inn for at privatpersoners bidrag også skal offentliggjøres på identitet.

Det er for øvrig korrekt som utvalget påpeker (rapporten side 100-101) at en lovfesting av giverregisteret vil være et tilstrekkelig rettslig grunnlag for å behandle sensitive personopplysninger jf personopplysningsloven § 9. Personopplysningsloven inneholder imidlertid en rekke andre bestemmelser som skal bidra til å ivareta den enkeltes personvern. At opplysning om politisk oppfatning av lovgiver er kategorisert som en sensitiv personopplysning, innebærer også at det skal utvises særskilt varsomhet i behandlingen av slike opplysninger. Tilsynet har vanskeligheter med å se at dette hensynet kan forenes med forslaget til offentliggjøring som fremgår av bestemmelsene.

Datatilsynet vil avslutningsvis minne om at personopplysningslovens §§ 19 og 20 stiller krav om at behandlingsansvarlig informerer givere (fysiske personer) om nærmere angitte forhold herunder hvem opplysningene vil bli utlevert til. Datatilsynet anser det som naturlig at det enkelte parti orienterer givere om oppføring i det sentrale registeret. Hvem som skal ha behandlingsansvar for registeret fremgår ikke klart verken av loven eller forskriftsutkastet og må utredes nærmere for å plassere de plikter og ansvar som følger av personopplysningsloven.

Med hilsen

Georg Apenes
direktør

Guro Slettemark
seniorrådgiver